

Tenon kiinteistönomistajat ry
veikko.rintamaki@tieto-ohjaus.fi
Liisanraitti 2
FIN-60 200 SEINÄJOKI

Maa- ja metsätalousministeriö
Kirjaamo: kirjaamo@mmm.fi

Viite: Lausuntopyyntö maa- ja metsätalousministeriön asetusluonnoksesta: Kalastuksesta Tenojoen vesistön sivuvesistöissä.

LAUSUNTO

Tenon kiinteistönomistajat ry kiinnittää ministeriön ja asiaa käsittelevien elimien huomion muualla kuin Tenojoen laaksoissa asuvien merkittävästi hankaloituneeseen tilanteeseen Tenojoen vesistön kalastuksessa. Hyväksytty, uusi Tenon kalastussopimuspaketti ei palauttanut muualla asuvien kalastusoikeutta omistavien oikeuksia sille tasolle, jolla ne Suomen oikeuskäytännön vuoksi tulisi olla.

Nyt lausunnolla oleva asetusluonnos sivuvesistöjen kalastuksesta jatkaa samalla linjalla kaventaen edelleen muualla asuvien kalastusoikeuden omistajien kalastusmahdollisuuksia enemmän, kuin muiden kalastajaryhmien.

Kalastuskunnat ovat omilla määräyksillään kaventaneet kalastusmahdollisuutemme jopa 95% viimeisten kymmenen vuoden aikana. Jäljelle jääneellä 5% osuudella useat kalastuskunnan jäsenet saavat kalastaa sivujoissa, kuten Vetsijoessa ja Utsjoessa vain tunteja tai päivän - pari. Kun siihen laitetaan nyt päälle ehdotettu saaliskiintiö, niin mahdollinen saalis koko kaudelta rajoittuu heillä vain yhteen loheen.

Lisäksi luonnoksessa ehdotetaan Kevojoen rauhoittamista puiston alueella kokonaan. Kevojokeen kohdistuu useilla tiloilla erityisperusteisia kalastusoikeuksia ja rauhoitus loukkaa tilojen omaisuuden suojaa siinä määrin, että sen voimaansaattaminen vaatisi käsityksemme mukaan poikkeuslain. Lisäksi muistutamme, että Utsjoki, Kevojoki ja Vetsijoki ovat olleet tutkimusten mukaan kutukantatavoitteessaan, joten rauhoitukselle ei ole tutkimuksen tuomaa perustetta.

Korostamme myös, että luonnoksessa esitetään kiinteiden pyydysten käyttöä sivujoissa yhtä päivää pidemmäksi, kuin Tenojoessa ja ettei saaliskiintiötä sovellettaisi tähän kalastusmuotoon. Nämäkin osoittavat, ettei lisärajoitustarvetta kalastukselle sivujoissa ole.

Yksityiskohtaiset kommentit:

3§ Kalastuskieltoalueet

Molemmissa vaihtoehdoissa (A) ja (B) vaadimme poistettavaksi Kevojoen Kevon luonnonpuiston valtiolle kuuluvien vesien lohienkalastuskiellon. Esitetty kalastuskielto estää kokonaan tilojen erityisperusteisten kalastusoikeuksien käytön kyseisellä alueella ja siten loukkaa tilojen perustuslain takaamaa omaisuudensuojaa. Kevojoen sekä Utsjoen kutukannat ovat tutkimusten mukaan tavoitteessaan. Tutkimus ei tue rauhoitustarvetta.

7§ Lohen saaliskiintiö kalastuksessa

Lohen saaliskiintiö ei ole perusteltu tutkimuksella ainakaan Utsjoessa ja Vetsjoessa. Mikäli saaliskiintiö kuitenkin toteutetaan, tulisi sen olla kalastusasetuksen mukainen kahden lohen kiintiö ja kiintiön tulisi koskea kaikkea kalastusta eli myös kalastusta kiinteillä pyydyksillä. Kiinteillä pyydyksillä kiintiö tulisi olla siinä muodossa, että kalansaaliin ollessa pyydystä koettaessa yli päiväkiintiön, niin ylimenevät lohet luetaan seuraavien päivien kiintiöön ja pyydys tulee nostaa vedestä siksi ajaksi, kuin kiintiö on käytetty.

9§ ja 10§ Seisovien pyydysten kalastuskausi

Kalastuskausi tulee rajoittaa samaksi, kuin Tenojokeen on lailla säädetty. Kiinteille pyydyksille tulee käyttää samaa suhteellista rajoitusta kuin vapakalastuksellekin säädetään, mikäli kalastuksen rajoitustarvetta katsottaisiin sivujoissa olevan.

Yhteenveto

Tenon kiinteistönomistajat ry vaatii jatkamaan Tenon sivuvesien kalastuksessa tasapuolisuutta ja yhdenvertaisuutta. Sivuvesien kalastuksessa on lähtökohtaisesti noudatettu Suomen kansallista lainsäädäntöä ja kalastusta on pääosin ohjattu yhdenvertaisesti kalastusoikeuden haltijoiden keskinäisen osakaskunnan kautta.

Osakaskunnat ovat määränemistön turvin muuttaneet pyydysyksiköintiä vapakalastajille epäedulliseksi ja käytännössä tehneet pienimpien osakastilojen kalastusmahdollisuudet jo niin minimaalisiksi, ettei Suomen valtion asetuksella tilannetta saa enää huonontaa. Utsjoelta kiinteistön hankkineet ovat kotikuntalain kannalta kunnan jäseniä ja ovat osaltaan säilyttämässä Utsjoen kunnan elinvoimaa. Siten ulkopaiikkakuntalaiset myös osaltaan turvaavat saamelaisen kulttuurin elinkelpoisuutta ja säilymistä.

Muilta paikkakunnilta tulevat kiinteistöjen ja kalastusoikeuksien omistajat ovat kuntaan investoineet sen vuoksi, että pääsevät kalastamaan. On lyhytnäköistä savustaa pienimmät kiinteistönomistajat leikkaamalla kalastusoikeuksia progressiivisesti.

Siirtämällä asetuksella kalastusoikeutta vapa- ja viehekalastuksesta kiinteille pyydyksille lisätään pienten kalastusoikeudellisten tilojen ahdinkoa ja heikennetään entisestään kyseisten tilojen omistajien perustuslailla suojattua omaisuuden järkevän käytön mahdollisuutta.

Vapa- ja viehekalastus sivujoissa on merkittävää myös matkailuyritysten asiakkaille, joilta uusi Tenon sopimus jo rajoittaa kalastusta Tenon pääuomassa. Yhdessä sivujokien luonnoksen mukaisten vähennysten kanssa vaikutus paikkakunnan elinkeinoelämälle saattaa olla dramaattinen.

Kalastuskieltoalueiden karttapalvelun mukaan Utsjoella oli 2015 jo 52 kalastuskieltoaluetta. Se oli yhtä paljon kuin Inarissa, Rovaniemellä, Savukoskella ja Kittilässä yhteensä.

Seinäjoella 2.5.2017

Tenon kiinteistönomistajat ry

Veikko Rintamäki, puheenjohtaja
veikko.rintamaki@tieto-ohjaus.fi